

OZSVÁRT VIKTÓRIA

ALKOTÁSAI AZ AKKORD MUSIC PUBLISHERS LTD. GONDOZÁSÁBAN¹

Tóth Péter (1965) zenei tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte, ütőhangszereket és zeneszerzést tanult Schwarcz Oszkárnál és Kocsár Miklósnál. 1985-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemre, ahol 1990-ben Petrovics Emil osztályában diplomázott. Az 1990-es években vidéki és budapesti színházak produkcióihoz írt zenét, és évekig oktatott a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. Jelenleg a Szegedi Tudományegyetem Bartók Béla Művészeti Karának dékánhelyettese. Az 1997-ben készült, Tóth által zeneszerzőként, társíróként és rendezőként jegyzett DenCity 0.37 kísérleti kisfilm elnyerte a Trencsén Teplice-i Filmfesztivál első díját. 2006-ban Lángok című kórusműve második díjat nyert az 1956 emlékére meghirdetett KÓTA zeneszerző versenyen. 2008-ban ... canticum novum című kórusműve különdíjat kapott Jihlavában (Csehország). 2009-ben Arany Hangvilla díjat nyert Hymnus ad galli cantum című vegyes karával, továbbá a kórusművészet terén elért eredményeiért KÓTA-díjat kapott. 2010-ben a Liszt Ferenc születésének 200. évfordulója alkalmából a KÓTA által rendezett

¹ Készült az Akkord Zenei Kiadó kiadványa alapján.

zeneszerzőverseny első díjasa lett. 2017-ben az Európai Kóruszövetség díját nyerte el *Mesedoboz (Tale-Box)* című kórusművével. 2007-ben Erkel Ferenc-díjat, 2013-ban Bartók–Pásztory-díjat kapott, 2020-ban Érdemes Művész címmel tüntették ki. A Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja.

Zeneszerzőként Tóth Péter azt vallja, hogy „a zenének szólnia kell valamiről”. Nem igazán hisz az úgynevezett „abszolút zenében”, ám olvasatában a programszerűség sem pusztán az egyes motívumok által hordozott konkrét jelentést takarja, hanem sokkal inkább a zenemű eszmei háttérének, szavakkal is megfogalmazható alapjának jelenlétére vonatkozik. Címadásai gyakran hivatkoznak régebbi korok zenéjére vagy a komolyzenétől eltérő stílusrétegek jellemző vonásaira. Az utalások ugyanakkor nem merülnek ki a címekben, hanem a zenei materiában is felfedezhetőek – ennek egyik látványos példája a 2009-ben komponált operája, *A helység kalapácsa*, melynek számai más-más zeneszerző stílusában íródtak. Zenéjére jellemzőek a sűrű harmóniaváltások, a dallam kiemelt szerepe, valamint az érzelmek kifejezésének fontossága a szerkezeti megoldásokkal szemben.

Tóth Péter: A helység kalapácsa - kórusopera (34:45)

Tóth Péter *A helység kalapácsa* című kórusoperájának előadása 2015. február 22-én, a MOM Kulturális Központ színháztermében. Szöveg: Petőfi Sándor
Közreműködők: Erkel Ferenc Vegyeskar (karnagy: Cseri Zsófia), Vox Universitatis, Szegediensis Énekkar (karnagy: Cseri Zsófia)
Gödöllői Szimfonikus Zenekar (karmester: Horváth Gábor)
Vezényel: Horváth Gábor

A koncert alatt az azonos című 1965-ben készült tévéjátékból láthatók részletek. A film alkotói: Zsurzs Éva (rendező); Gábor Miklós (színész, öszereplő, Lantos); Bessenyei Ferenc (színész, Fejenagy); Major Tamás (színész, Harangláb); Garas Dezső (színész, Kántor); Mészáros Ági (színész, Szemérmes Erzsók); Gobbi Hilda (színész, Amazontermészetű Márta); Ascher Oszkár (színész); Agárdy Gábor (színész); Barsi Béla (színész); Nagy István (színész); Csók István (színész); Petőfi Sándor (író); Szöllősy András (zeneszerző); Czabarka György (operatőr)

A *Madárfogó* (2005) furulyára fogalmazott, fantáziaszerű szólódarab mintegy négy percnyi terjedelemben. A lassú alaplüktetésű, de díszítő figuráiban madárhangokat idéző bevezetést (*Largo, libero*) követően tizenhatodos textúrájú szakasz következik. A darab vége felé közeledve néhány ütem erejéig felidéződik a bevezetés tematikája, majd egy trillát követő *frullato* előadandó *glissando* gesztus jeleníti meg a szeszélyesen elröppenő madár alakját.

Szalai Zsófinak * to Zsófia Szalai

Madárfogó Bird Catching

turulyára * for recorder

TÓTH, Péter
(*1965)

Largo, libero ♩ = cca 50

3

5

9

12

15

19

mp

mf

mf

pp

f

stringendo

A tempo

Allegro molto ♩ = 128-132

© Akkord Music Publishers, 2006
Printed in Hungary
All rights reserved
Photocopying is prohibited

A - 1127

[Tóth Péter: Madárfogó \(furulyára\) \(6:10\)](#)

Szintén szólóhangszerre, gordonkára készült *Cyrano de Bergerac utolsó levele* (2002). A Déri György részére írt alkotás a hagyományos hangszertechnika mezsgyéjén haladva aknázza ki a hangszerben rejlő lehetőségeket. Széles

spektrumon mozgó dinamikai skála, a cselló teljes hangkészletét bejáró ambitus és helyenként virtuóz technikát megkívánó futamok jellemzik. Három nagy részt különíthetünk el a darab struktúrájában. Az első (*Andante, parlando*) sóhajmotívumokból kibomló, nagyívű harmóniafelbontásokban gondolkodó monológ. A második szakaszra (*Andante cantabile*) továbbra is jellemző a hangzatfelbontások fontos szerepe, ugyanakkor a zenei folyamat simábbá, dalszerűbbé válik. A művet – és egyben a képzeletbeli levelet – záró gyors, felfokozott állapotot sugalló szakasz (*Allegro assai*) a lineáris gondolkodást helyezi előtérbe, az indulószerű ritmika és kromatikus futamok határozzák meg a karaktert. A végkicsengés – melyben megidézi Wolfram dalát az Esthajnalcsillaghoz – azonban mintha elbizonytalanodna a levél tartalmát illetően: a C–G üres kvint nyolcadmozgása fölött tartott G hang a félzárlat érzését keltve kerekíti le – vagy inkább hagyja félbe – a gondolatokat.

Déri Györgynek - to György Déri

Cyrano de Bergerac utolsó levele
Last letter of Cyrano de Bergerac

solo per violoncello

TÓTH, Péter
(1985)

Andante, parlando

© Akkord Music Publishers, 2004
Printed in Hungary
All rights reserved
Photocopying is prohibited

A - 1096

TÓTH Péter: Last letter of Cyrano de Bergerac (6:01)

Pólus László (gordonka)

A két hegedűre írt *Duo concertante* (2005) és a két hegedűre és brácsára komponált *Balkán concertante* (2007) nemcsak címében hasonló, de a megkívánt technikai szint tekintetében is – mindkét kamaramű alkalmas a magasabb zeneiskolai osztályok tananyagaként való használatra éppúgy, mint koncertező művészek számára. Míg a *Duo concertante* barokk zenei előképeket sejtet, addig a *Balkán concertante* dallamaiban eredeti balkáni népzenei anyag feldolgozása hallható.

Tóth Péter: Duo Concertante (5:59)

Farkas Erzsébet és Szecsődi Ferenc (hegedű)

(Szeged, 2013.03.07.)

Tóth Péter: Balkán concertante (4:53)

Farkas Erzsébet, Szecsődi Ferenc – hegedű, Nagy Enikő – brácsa

(Szent Gellért Fesztivál 2016. október, Szegedi Dóm)

BALKÁN CONCERTANTE
2 HEGEDŰRE ÉS MÉLYHEGEDŰRE

BALKANS CONCERTANTE
FOR 2 VIOLINS AND VIOLA

TÓTH, Péter
(*1965)

Largo ♩ = 48

Violino I

Violino II

Viola

Az *Apokrif szonáta* címadásához híven bizonyos értelemben rejtőzködő alkotás. Huszonöt ütemnyi hegedű- vagy csellószóval indul (*Parlando con moto*), majd az *Allegró*ban három jól elkülöníthető témával egyetlen nagy szonátaforma alakul ki.

The image displays a musical score for the 'Apocryphal Sonata'. It is divided into three systems of staves, numbered 75, 78, and 81. The first system (measures 75-77) features a treble clef with a melodic line and a piano accompaniment with triplets and a dynamic marking of *mf*. The second system (measures 78-80) continues the piano accompaniment with triplets and a dynamic marking of *f*. The third system (measures 81-83) shows the piano accompaniment with triplets and a dynamic marking of *f*. The score is written in 3/4 time and includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

Apocryphal Sonata

Tóth Péter: Apokrif szonáta (10:08)

Nagy Enikő - brácsa, Szokody Anikó - zongora

A 2001-ben gitárra komponált két szólódarab egy kötetben jelent meg az Akkord Zenei Kiadó kínálatában. Mindkét mű címadása a társművészetekre utal: a *Don Quijote szerenádja* Cervantes klasszikusát idézi föl, míg a *Levél na'Conxipanból* a magyar festőművész, Gulácsy Lajos által kitalált és megfestett mesebeli világra hivatkozik. Mindkét mű alkalmas pedagógiai célokra akár már a zeneiskola magasabb évfolyamaiban. Segítségükkel a hangszerjátékos szinte észrevétlenül sajátíthat el olyan technikai készségeket, mint dallam és kíséret viszonyának érthető hangsúlyozása, a sima *legato*-játék valamint a nagy formákban történő gondolkodás a metrikailag olykor igen változatos zenei anyagon belül.

Seres Borinak - to Bori Seres

Don Quijote szerenádja Serenade of Don Quijote

TÓTH, Péter
(*1965)

♩ = ca 52-54

mf

5

10

15

mf

p

19

23

A *Zsoldos szerenád* (2002) csak címében hivatkozik Lassus hasonló című alkotására. Mivel három kisdobra készült, nem a dallam vonala, hanem a ritmuskombinációk szerepe az igazán meghatározó. A látszólag egyszerű – hiszen csak a leginkább alapvető ritmusokat (negyed, nyolcad, tizenhatod) használó kompozíció – gyakran megtréfálja a haladó szintű játékosokat is.

95

Handwritten musical score for measures 95-99. It features three staves (snare drum, tom-tom, and bass drum) with complex rhythmic patterns. Dynamics include *f* and *p*. Trill-like markings (*trmm*) are present above several notes.

100

poco a poco crescendo

Handwritten musical score for measures 100-104. It continues the rhythmic complexity. Dynamics include *f* and *p*. Trill-like markings (*trmm*) are present. The instruction *poco a poco crescendo* is written above the staff.

105 (cresc.)

Handwritten musical score for measures 105-109. Dynamics include *f* and *p*. Trill-like markings (*trmm*) are present.

110 (cresc.)

Handwritten musical score for measures 110-114. Dynamics include *f* and *p*. Trill-like markings (*trmm*) are present. A circled 'D' is written above the staff in measure 113.

Zsoldos szerenád

Tóth Péter: Zsoldos szerenád (4:33)

Sonus Ütőegyüttes, Debrecen

(Dunakanyar fesztivál, Dunabogdány, 2022.06.10.)